

6 Závěr

V době ustavení obou tribunálů bylo sotva představitelné, jak bude jejich vznikání skrze rezoluce Rady bezpečnosti OSN v praxi fungovat. O to méně bylo představitelné, že by se z obou mezinárodních soudních dvorů vyvinuly plně funkční právnícké instituce, jejichž řízení by zcela odpovídalo mezinárodním principům „fair trial“.

Již v samotném ustavení ICTY a ICTR spočíval nesmírný přínos k ukončení beztrestnosti těch, kteří ohrožují mezinárodní mír a bezpečnost. ICTY a ICTR poukázaly pozoruhodným způsobem na postavení žen v ozbrojených konfliktech, a tím zostřily mezinárodní podvědomí o tom, že i sexuální násilí jako takové může představovat zločiny dle mezinárodního trestního práva.¹²⁹ Na některých v práci předložených případech bylo poukázáno, jakým způsobem se oběma tribunálům podařil rozhodující krok ke „zrovnoprávnění“ sexuálního násilí s jinými, v ozbrojených konfliktech spáchanými zločiny, v nichž zejména znásilnění popř. další formy sexuálního násilí, byly zažalovány a odsouzeny jako závažná porušení Ženevských úmluv, jako válečný zločin, jako genocida a jako zločin proti lidskosti.

Pozoruhodná jsou také uvážení obou soudních dvorů, pokud jde o vzájemnou aplikaci lidsko-právních mezinárodních dokumentů a definic mezinárodního práva humanitárního, neboť dosavadní rozsudky ICTY a ICTR představují určitým způsobem fúzi obou právních odvětví.

V neposlední řadě práce obou tribunálů dokládá, že mezinárodní trestní řízení bylo provedeno natolik efektivně, což mělo nepochybně i význam pro budoucí vývoj a přijetí Římského statutu Mezinárodního trestního soudu.¹³⁰

Pokud jde o srovnání obou tribunálů, zdá se být v tomto směru mnohem přínosnější práce ICTY, zejména v důkladnějším vymezení obecně formulovaných skutkových podstat válečných zločinů a zločinů proti lidskosti. I k problematice sexuálních zločinů se ICTY stavěl mnohem vnímavějším způsobem, což přispělo

¹²⁹ Uertz-Retzlaff, H. Über die praktische Arbeit des Jugoslawien-Strafgerichtshofes. V: Fischer, H., Lüder, S. R. Völkerrechtliche Verbrechen vor dem Jugoslawien-Tribunal, nationalen Gerichten und dem Internationalen Strafgerichtshof. Band 35. Berlin: Berlin – Verl. Spitz, 1999, s. 90-97

¹³⁰ Schlunk, A. Der Internationale Strafgerichtshof: Diskussionsstand vor der Diplomatischen Konferenz in Rom vom 15. Juni bis 17. Juli 1998. V: Fischer, H., Lüder, S. R. Völkerrechtliche Verbrechen vor dem Jugoslawien-Tribunal, nationalen Gerichten und dem Internationalen Strafgerichtshof. Band 35. Berlin: Berlin – Verl. Spitz, 1999, s. 151-160

k rozvoji a osamostatnění zcela nové právní úpravy a k výslovné inkorporaci nových skutkových podstat sexuálně orientovaných zločinů do Statutu ICC. Úspěch ICTY možná spočíval i v tom, že byl mnohem více na očích evropské a světové veřejnosti, což bylo do jisté míry dáno i sídlem tohoto tribunálu. Na druhou stranu to byl právě rwandský tribunál, který jako první definoval pojmy k sexuálnímu násilí a znásilnění.

Svou diplomovou práci považuji za úvod do problematiky sexuálního násilí v ozbrojených konfliktech a vzhledem k rozsahu práce za výchozí krok pro její další hlubší studium.